

Duurzaamheid in de verkiezingsprogramma's in Dongen

VPD

1 VOOR DUURZAAM & GROEN DONGEN

Werken aan duurzaamheid, natuur en milieu

De aandacht voor duurzaamheid, natuur en milieu komt niet alleen van de gemeente. Er worden vele initiatieven ontplooid en ontwikkeld. Vaak zien we die in verenigingsverband, bijvoorbeeld ideeën van natuurvereniging Ken en Geniet of **Energie Dongen**. Er worden kwalitatief goede plannen ontwikkeld, laten we daar gebruik van maken, en de gemeente Dongen samen verduurzamen en natuur- en milieuvriendelijker maken. De uitgangspunten van het Klimaatakkoord Parijs 2015 en de beoogde reductie op CO2-emissies staan hierbij centraal.

Duurzaam Dongen

Meerjarig inzetten op het **Energieloket**.

In samenwerking met de **Coöperatie Energie Dongen organiseren we wijkcampagnes om energiebesparing en duurzame energie onder de aandacht te brengen**. Dit combineren we met regelmatig aandacht voor duurzame energie via een vaste rubriek in de gemeentelijke informatiekrant en de inzet van energieambassadeurs, bijvoorbeeld in samenwerking met de wijk- en dorpsraden.

We onderzoeken hoe de gemeente Dongen duurzaamheidsleningen kan aanbieden.

De gemeente Dongen heeft een voorbeeldfunctie in het gebruik van duurzame energie, zoals bij het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen en sportparken.

We introduceren meetbaar duurzaam inkopen door de gemeente Dongen, met een duurzaamheidsindex voor projecten.

Wijkgericht: uitbreiding laadpalen na evaluatie en sturen op 'nul op de meter' woningen en collectieve energie opwerking met participatie.

Natuur / Groen

Op natuurvriendelijke wijze berm maaien op basis van adviezen Ken en Geniet.

Behoud gebieden en uitbreiding Ecologische Verbindingszones en het stimuleren van de tuinen- en atelierroutes in Dongen, 's Gravenmoer en Klein Dongen-Vaart.

Aandacht voor diversiteit van het openbaar groen, bijvoorbeeld door het creëren van een 'groene long' in iedere wijk via het herinrichten van bestaande parken.

Milieu

De implementatie van de Omgevingswet 2019. Inrichting nieuw beleid voor Dongen.

Afval naar hergebruik

We brengen de hoeveelheid restafval per persoon terug naar minimaal VANG (Van Afval naar Grondstof) doelstellingen. Hierbij hebben we aandacht voor service. We handelen via Do-Plan-Check-Act na evaluatie afvalbeleid. Bij het ondergronds inzamelen van afval letten op voldoende hoge scheidingsprikkel.

De exploitatie van de milieustraat blijft op basis van service en beheersbaarheid.

PvdA

1. 5. Groene wijken en dorpen

Natuur is belangrijk. Inwoners van onze gemeente leven gezonder en zijn gelukkiger in een groene buurt. In het beleid van de gemeente moet meer aandacht komen voor natuur: flora én fauna. Vaak is het belang van de natuur ondergeschoven ten opzichte van andere belangen.

Wat willen we bereiken?

- Groene openbare ruimte, goede wegen, pleinen en parken
- Wijk- en dorpsgericht werken vanuit de gemeente en organisaties
- Prettige woonbuurten: contacten en ontmoetingen in de buurt stimuleren • Aandacht voor natuur: flora én fauna

Wat gaan we daarvoor doen?

- Organiseren van wijkshow met daarbij aandacht voor toegankelijkheid van openbare ruimte mindervaliden, veiligheid, verlichting van brandgangen en achterpaden.
- Wifi punten verder uitbreiden, ook op het dorpsplein in Dongen Vaart en in 's Gravenmoer en rondom openbare gebouwen.
- Burenbudget herinvoeren en daarbij de voorwaarde stellen dat dit binnen Dongen ingezet moet worden.
- Rotonde Middellaan als entree versterken.
- Paden naar de Cammeleur zijn aantrekkelijk en verlicht, in de nabijheid ruimte voor elektrisch laden van etsen en auto's.
- Betere verlichting van ets- wandelpaden langs rotondes door slimmere positionering van de bestaande palen.
- Versnellen LED verlichting in openbare ruimte en combineren met mogelijkheid laden van de auto's (de straten moeten wel goed verlicht blijven met LED).

10. Duurzaamheid, milieu en afval

Wij vinden dat we in 2040 een energieneutrale gemeente kunnen zijn, door reductie van het energiegebruik door inwoners, bedrijven en door de gemeentelijke organisatie zelf. Bij nieuw- en verbouw van woningen, gebouwen en bedrijven willen we het gebruik van energiebesparende maatregelen bevorderen. Wij willen dat de gemeente voortdurend de lucht- en geluidskwaliteit bewaakt en handhaaft.

Wat willen we bereiken?

- In Hart van Brabant•verband inzetten op een circulaire economie voor 2050 (herbruikbaarheid van producten en grondstoffen maximaliseren).

- Bestaande woningen isoleren en woonwijken naar aardgasvrij.
- Duurzame energieopwekking (zoals zonnepanelen, windturbines en aardwarmte)

in het landschap inpassen en participatie van inwoners en lokale bedrijven.

- Klimaatbesteding vastgoed en openbare ruimte.
- Voldoen aan VANG doelstellingen (minder restafval: van afval naar grondstof).

Wat gaan we daarvoor doen?

- Gronden gebruiken voor opwekking van energie.
- Lokale initiatieven stimuleren zoals de energiecorporatie.
- Aan particuliere huizenbezitters renteloze leningen verstrekken voor verduurzamen van eigen woningen.
- Experimenteren met lagere leges voor initiatieven voor de opwekking van duurzame energie. • Stimuleren dat woningen van woningcorporaties in 2022 gemiddeld een energielabel B hebben en in 2050 de gehele woningvoorraad energieneutraal is.
- Verduurzamen vastgoed van de gemeente en gebruiken voor zonnepanelen (bv sportaccommodaties).
- Vermindering van het restafval, meer gesorteerd afval: omgekeerd inzamelen (meer ondergrondse containers in de wijken).
- Coolhof: hernieuwbare grondstoffen en onbeperkt en gratis inleveren.

CDA

1. Milieu en natuur

Het CDA ziet het als een opdracht om de wereld waarin we leven goed te beheren en die in een zo goed mogelijke staat door te geven aan de volgende generaties. Dat vereist zowel het voorkomen van nieuwe aantastingen als het herstellen van de schade die is aangericht.

Dit willen we bereiken door:

- Bij het vormgeven van nieuw beleid samen te werken met waterschap en buurgemeenten, maar ook met natuurverenigingen en de agrarische sector.
- Samen te werken met burgerinitiatieven, onder andere op het gebied van duurzaamheid zoals Energie Dongen.
- Nieuwbouwlocaties zoveel mogelijk 'waterneutraal' te bouwen om wateroverlast in de toekomst te voorkomen.
- Duurzame aanpak bij de opvang en afvoer van hemelwater, waterberging, het beperken van regenwater in het riool en het tegengaan van 'verstening'.
- Het bevorderen van de bouw van energie neutrale of -arme woningen, waarbij 'nul op de meter' de norm wordt bij nieuwbouw.
- De groene bu ers rondom de gemeente te versterken zodat er een duidelijke groene scheiding is met de buurgemeenten.
- De kansen op verdere ontwikkeling en/of uitbreiding van ecologische verbindingzones te onderzoeken.
- Een plan van aanpak op te stellen voor het realiseren van opwekking van duurzame energie in de gemeente.
- Door het toepassen van een duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid, zoals bijvoorbeeld voor het wagenpark.

VVD

MILIEU, LEEFOMGEVING EN NATUUR

Duurzaamheid draait om de verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leven voor de inwoners van Dongen blijvend te kunnen garanderen. Respect hebben voor het milieu en onze planeet is hierbij de basis. De afspraken die gemaakt zijn in Parijs, met de doelen tot 2030 en daarna, zijn onze richting. De Dongense VVD steunt duurzame energieproductie, energiebesparing en gebruik van groene energie en groene grondstoffen.

Wij willen:

- Werken naar een energie neutrale gemeente;
- Dat Dongen actief inzet op het bereiken van de CO2 doelstelling 'Parijs 2030';
- Ruimte voor initiatieven als zonnecollectoren en windmolens, groene mobiliteit, en renovatie isolatie bouw;
- Dat gemeentelijk vervoer overstapt op waterstof, elektriciteit en LBG;
- Pilots met interactieve verlichting.

Bij duurzaam ondernemen houdt een bedrijf rekening met de effecten van activiteiten op mens, milieu en bedrijfsvoering. Dat levert betere resultaten op voor zowel bedrijf als samenleving en milieu. Wij willen dat Dongen innovatief ondernemen actief ondersteunt.

Als het gaat om behoud milieuwaarden: de vervuiler betaalt. Bij bodemverontreiniging dient de vervuiler voor de schoonmaakkosten op te draaien. Stankoverlast moet worden bestreden. Het gemeentebestuur doet dat in overleg met het bedrijfsleven, of via handhaving met sancties.

Nieuwe vormen van landschaps- en natuurbeheer moeten worden benut. Duurzame inrichting van de buitenruimte kan grote besparingen opleveren. Onze agrariërs zijn de beste natuur- en landschapsbeheerders. Daar moeten we gebruik van maken!

Een ander belangrijk punt is het onderhouden en schoon houden van de openbare ruimten. Dat is niet enkel een taak van de gemeente, ook van de inwoner mag wat verwacht worden. Wij willen dat gebruik gemaakt gaat worden van innovatieve signalering met inzet sensoren (vuilcontainers, grondwater metingen, rioolmetingen).

Rioleringssystemen, zo mogelijk gescheiden, moeten goed onderhouden worden. Uitstel levert risico's op voor het functioneren, uitstel van kosten is onverstandig. Om kosten te besparen wil de Dongense VVD alle aandacht voor afstemming en samenwerken in de regio bij het vervangen en onderhouden van rioleringen, wegen en nutsvoorzieningen. Het waterbeheer dient in samenhang met de ruimtelijke ordening regionaal te worden geoptimaliseerd.

Wij staan voor:

- Het optimaliseren van de organisatie door samenwerking;
- Beheersen overlast water: ontkoppelen hemelwater en infiltratie;
- Minder verharding in de tuinen.

Afvalverwerking moet zo efficiënt mogelijk. Wij willen dat afval gescheiden wordt bij de bron, zowel door particulieren als bedrijven. Maximaal hergebruik van materialen en mineralen is ons uitgangspunt: van afval naar grondstof (VANG). De gemeente moet het aantrekkelijk maken om afval in te leveren en zorgen voor voldoende afvalcontainers in de wijken. Daarmee wordt zwerfvuil voorkomen.

De Dongense VVD is tegen individuele tariefheffing bij het ophalen van afval. Individuele heffing maakt alles onnodig ingewikkeld en werkt illegale dumping van afval in de hand. Onze moderne en goed functionerende milieustraat kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren. Inleveren van groen, plastic en papier blijft kosteloos. Bij het veelvuldig aanbieden van ander afval wordt aanvullend belast.

Prodongen

1. Milieu, natuur en duurzaamheid

De natuur is misschien wel het meest belangrijke wat er op de wereld is. We hebben er maar een van en daar moeten we goed voor zorgen. PRO Dongen vindt dat er meer aandacht moet komen voor het milieu, maar ook zeker voor duurzaamheid.

PRO Dongen wil zich voor de volgende zaken inzetten:

- Op alle gemeentelijke gebouwen moeten zonnepanelen komen.
- Door een jaarlijkse gemeentelijke Duurzaamheidsconferentie te organiseren in de gemeente willen we de gemeente, bedrijven, verenigingen en stichtingen gefocust houden op duurzaamheidsdoelstellingen.
- De gemeente moet een duurzaamheidsfonds openen waar stichtingen en verenigingen renteloos een lening kunnen opnemen om te verduurzamen.
- De gemeente moet bij duurzaamheidsvraagstukken, bijvoorbeeld in raadsvoorstellen, de Dongense duurzaamheidsinstellingen blijven betrekken.
- Nieuwe woningen die gebouwd worden in de gemeente dienen energieneutraal te zijn.
- Bij woningbouwprojecten moet meer aandacht komen voor waterneutraliteit.

D66

3.2 Woningbouw

Als het gaat om de vraag hoeveel en waar er woningen in Dongen gebouwd gaan worden dan kunnen de antwoorden gevonden worden in de door de gemeenteraad op 9 februari 2017 vastgestelde Dongense Woonvisie 2017 – 2027. Deze visie wordt onder meer geconcretiseerd in de jaarlijkse prestatieafspraken die met Casade worden gemaakt. Daarnaast zouden ook met projectontwikkelaars afspraken moeten worden gemaakt om de ambities van de Dongense Woonvisie te kunnen realiseren. D66 Dongen stelt daarbij de volgende prioriteiten:

- Nieuwe huur- en koopwoningen worden duurzaam gebouwd met als uitgangspunt “0-op-de-meter”;
- Met het oog op de toekomstige warmte- en energievoorziening moet bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten het uitgangspunt zijn, dat deze niet meer worden aangesloten op het aardgasnet; zet in op andere mogelijkheden bijvoorbeeld het gebruik van restwarmte zoals stadsverwarming of de mogelijkheden van geothermie;
- Voor wat betreft de bestaande woningvoorraad is D66 Dongen van mening dat, om de doelstellingen van het landelijk en Europees beleid te realiseren, het in de Dongense Woonvisie genoemde aantal van 400 verduurzaamde woningen als jaaropgave in Dongen zou moet worden beschouwd. Bij een jaarlijkse bouwcapaciteit van minder dan 400 geldt dit dan voor de volledige bouwcapaciteit;
- De extramuralisering van patiënten in de geestelijke gezondheidszorg, het sluiten van bejaardentehuizen en de vestiging van statushouders scheppen een grote behoefte aan woningen in de sociale huursector. Ook in Dongen is daar gebrek aan. Gelet op de urgentie is D66 Dongen van mening dat de bouw van deze woningen grote prioriteit moet hebben;
- Bijzondere aandacht verdienen ook de inwoners met middeninkomens die in de knel raken omdat ze te weinig verdienen om een woning te kopen maar teveel voor de sociale huur. Er is een tekort aan middeldure huurwoningen;
- De eerder in de gemeenteraad afgesproken verhouding goedkoop, middelduur en duur: 35% - 35% - 30% is achterhaald en dient aangepast te worden. Die aanpassing dient ook gevolgen te hebben voor de eerder verleende bouwrechten;
- Vanwege de sluiting van verzorgingstehuizen moeten ouderen veel langer thuis blijven wonen. Om dit mogelijk te maken zijn wij voorstander van het invoeren van een zogenaamde “blijverslening”. Ook moet de toegang tot de voorzieningen in het kader van de WMO ruimhartig worden toegepast. D66 pleit voor de ontwikkeling van een samenhangende visie op het gebied van wonen en zorg;
- De starterslening heeft zijn nut bewezen. Ook deze voorziening moet naar onze mening in stand blijven;
- Om de woningvoorraad te verduurzamen dient de mogelijkheid van een duurzaamheidslening worden onderzocht;
- De kerntaak van woningcorporaties is het bouwen en verbouwen van woningen voor mensen met een laag inkomen. D66 Dongen vindt daarnaast dat zij een taak hebben in het verduurzamen van de woningvoorraad, het levensloopbestendig bouwen en het verbeteren van de leefbaarheid. De omvang en de uitvoering van die taak dient ook in de prestatieafspraken te worden vastgelegd.

3.3 Dongen als dorp

Dongen heeft ruim 25.000 inwoners en dat aantal zal de komende jaren slechts licht toenemen. De inwoners van Dongen en zijn kernen 's-Gravenmoer, Klein-Dongen en Dongen-Vaart zijn over het algemeen tevreden met hun woonomgeving. D66 Dongen is van mening dat:

- Het dorpskarakter van Dongen behouden moet blijven;
- Beeldbepalende panden behouden moeten blijven;
- Nieuwbouw vooral plaats moet vinden in inbreidingsgebieden;
- Voorzieningen in Dongen en zijn kernen op peil gehouden moeten worden;
- De herkenbare centra in de drie kernen aantrekkelijk moeten worden ingericht.

3.4 Milieu en natuur

Het milieu en de natuur zijn erg belangrijk voor onze leefomgeving en ons welbevinden. Gelet op het steeds groter wordende klimaatprobleem, de achteruitgang van de biodiversiteit, de verstening van steeds meer open ruimte door woningbouw en wegeaanleg dient er ook op gemeentelijk niveau een ambitieus plan te worden ontwikkeld om het milieu en de natuur een steviger fundament te geven. Dat betekent niet dat er geen groei meer zou kunnen zijn. Het moet dan wel schone groei zijn. Wij zijn er van overtuigd dat er geen grenzen aan de groei zijn, maar wel aan wat de aarde aan kan. **Het kernwoord in dit verband is duurzaamheid. Voor het genoemde plan zijn duurzame energie, duurzame landbouw, duurzame mobiliteit en circulaire economie belangrijke bouwstenen.** Wat moet er volgens D66 Dongen gebeuren:

- Er moet fors meer ingezet worden op de aanpak van de energietransitie (de verschuiving van fossiele energie naar duurzame energie). Volgens het jaarlijkse onderzoek van Telos scoort Dongen in vergelijking met andere gemeenten slecht in de aanpak van deze energietransitie.

- De energietransitie is voor ons allemaal van belang. **D66 Dongen wil van de energietransitie een gezamenlijk traject maken door een open dialoog te voeren. Burgerinitiatieven om lokale energie op te wekken verdienen steun.**

- De luchtkwaliteit in Dongen is matig (zie de app: mijn luchtkwaliteit) en moet verbeterd worden. Denk daarbij aan het stimuleren van schoon vervoer en het realiseren van veel meer groen in de gemeente; **propageer zoveel mogelijk het gebruik van elektrische en hybride auto's, te beginnen bij het gemeentelijk wagenpark, en zorg voor een goede infrastructuur van laadpalen.** Entameer overleg met wijk- en dorpsraden om tot een actieplan te komen om meer natuur in de wijk te brengen.

- Open ruimte is een waarde op zichzelf. Openbare ruimte biedt ook ruimte voor recreatie. Met die ruimte moet zorgvuldig omgegaan worden. Op dit punt wordt het gebied tussen Dongen en Oosterhout ernstig bedreigd als gevolg van de plannen voor de nieuwe N629 en – op de langere termijn – de plannen van Oosterhout voor woningbouw in dit gebied. D66 Dongen is van mening dat de verbinding tussen Dongen en Oosterhout inderdaad verbeterd moet worden, waarbij in de eerste plaats gekeken moet worden naar aanpassing van de bestaande weg. Daarnaast is de noodzaak van eventuele woningbouw tussen Dongen en Oosterhout niet overtuigend aangetoond.

- Milieu- en natuurbeleid krijgt onder andere zijn beslag in de voorwaarden die aan bedrijven worden opgelegd door middel van de omgevingsvergunningen. Hoewel bedrijven steeds meer waarde hechten aan milieuvriendelijk produceren, is het voor het realiseren van het milieu- en

natuurbeleid van groot belang, dat de opgelegde voorwaarden op een consequente manier worden gehandhaafd.

- In het kader van de circulaire economie is het van groot belang dat er zo weinig mogelijk afval wordt geproduceerd en dat afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt. Wij vinden dat Dongen minimaal de landelijke doelen van afvalscheiding moet bereiken en vasthouden. Om er voor te zorgen dat inwoners van Dongen zoveel mogelijk afval scheiden en aanbieden aan de milieustraat vragen wij ons af of het noodzakelijk is dat afvaltarieven aan de poort gehanteerd moeten worden. Wij stellen voor de consequenties te onderzoeken van het laten vervallen van deze tarieven.

Ouderenpartij

Tijdens telefonisch contact heeft deze partij bij monden van Maurice van der Heijden aangegeven positief te staan ten opzichte van de activiteiten rondom ontwikkelingen van duurzame energie.